

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 nová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-10 szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adandók
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek is

Liferánsok.

Pécs, 1895. szeptember 10

(* *) Régi és sokszor hangoztatott panasz, hogy tulságosan utánozzuk a németet. Közoktatásügyünk, igazságszolgáltatásunk német rendszeren alapul, a katonai ügyekről nem is szólva, mert az bevallottan német. Ebben az utánzási mániában leginkább az a feltűnő, hogy csak abban szeretjük utánozni a németet, a mi rossz, a jóban nem szoktuk. Pedig hát ez volna a dolog rendje.

Itt van például a hadsereg élelmezésének kérdése. Nálunk még mindig az a hagyományos rendszer járja, hogy liferánsok látják el békében, háborúban egyaránt a csapatokat. Már pedig azt tudjuk nagyon jól, hogy a liferáns nem abból gazdagszik meg, a mit liferál, hanem abból, a mit nem liferál. Így történik aztán, hogy egy nagyobb szabású hadgyakorlat alkalmával, vagy olyan katonai kirándulás számba menő mozgósításnál, minő a boszniai okkupáció volt, katonáink napszámra koplaltak és ha abban a görbe országban nem lett volna elég szilva, hát akár éhen is halhattak volna. Hogy aztán később megérkezett a kenyér szállítmány, melyet a Szávába sülyesztettek, ez mind hozzájárult ahhoz, hogy azok a szállító urak nagyon meggazdagodtak. Hja, a víz fenekén már nem tud beszélni a prófunt, sem a baka gyomrában.

Németország azonban ezt másképp csinálja és biztosra vesszük, hogy kormányunk a jóban nem fogja utánozni Németországot, a mint már ezt megszoktuk. Németországban ugyanis az ottani kormány intézkedése folytán ezentúl a katonaság élelmezési szükségleteit az intendatura már közvetlenül a termelőktől fogja beszerezni.

Ebből a célból a német katonai intendatura már érintkezésbe is lépett magukkal a gazdákkal és körözvényben tudatta velök, hogy az élelmezési hivatalok szigorúan utasítják, hogy még a legkisebb mennyiségű gabona, széna, szalma és egyéb szükségleteket is készpénzfizetés mellett a gazdáktól szerezzék be közvetlenül.

Ennek az intézkedésnek nagy horderejét nagyon könnyen mérlegelhetjük. Mert ez az intéz-

kedés nemcsak a nagytermelőt, a busás haszonra dolgozó tőkepénzes liferánst hozza közvetlen érintkezésbe az állam elsőrendű fogyasztójával, a katonasággal, hanem a kiscgazdát is, a kinek erre első sorban van szüksége, a ki erre leginkább reá szorul.

Felesleges tehát hosszasan bizonyítgatnunk ennek az életrevaló intézménynek előnyös kihatását a közgazdasági élet fellendülésére; hiszen mindenki kiszámíthatja azt a hasznot, mely a termelő és fogyasztó közvetlen üzletlebonyolítása és a közvetítők kizárása révén a gazda zsebében marad. Tudja ezt a német kormány és nem is késett ezzel az intézkedésével is hozzájárulni az agrár-bajok részleges orvoslásához.

Persze, nálunk az a hagyományos osztrák politika járja, hogy hadd menjen tönkre a magyar középosztály, a mely szívvel-lélekkel magyar és aztán a sűrűn fel-felhangzó panaszoknak, hogy nehéz az élet, a bécsi urak csak örülni tudnak, hisz csak a magyarokról van szó, a kiknek a veszedelme, az ő életük. Pedig hát vak a ki nem látja, hogy éppen mi nekünk volna szükségünk ily intézkedésekre, a kik par excellence földművelő ország vagyunk, a kiknek vállait jóval nagyobb terhek nyomják, mint bármely más európai állam polgárét.

Vajjon nincs-e jogunk tehát követelni, mikor véderőnk érdekében oly mérhetetlen ver- és pénzáldozatokat hozunk, hogy a katonaság óriási fogyasztásával járuljon hozzá direkt is ezeknek a terheknek a könnyítéséhez?

Hiszen a magyar gazda-társadalom alkotja államunknak azt az osztályát, mely a katonaság érdekében a legnagyobb áldozatokat hozza. Ennek a soraiból kerül ki az ember-anyag tulnyomóan nagy százaléka, a mit sürgős teendőinek elvégzése idején sok esetben nagy anyagi hátrányára kénytelen nélkülözni. Ő viseli az adóztatás oroszlán-részét és visel más egyéb terheket, melyeket első sorban a fegyveres béke-állapot igényel és fogyaszt el.

És mégis ennek dacára azt kell tapasztalunk, hogy katonaságunk élelmi szükségleteinek beszerzése körül a magyar gazda-társadalom érdekeit nagy mértékben mellőzik.

A katonaság ellátása különböző nagy cégek útján történik, a kik ezt a fontos aktust úgy szólván monopolizálják. Igaz ugyan, hogy újabb időben versenytárgyalásokat irnak ki, de hát ezeknek nincs semmiféle praktikus hasznuk; mert a szállítást az előre predesztinált cég kapja meg. Így történhetik aztán, hogy a szegény katona, a ki a porcióban csupa csontot kap, panaszra megy kapitányához, a ki ilyenformán szokta letorkolni: „Nekem is van csontom, neked is van csontod, — a marhának is van csontja . . . Mars!”

Igaz ugyan, hogy a magyar mezőgazdák szövetezete meg van bizva helyi-vel-közzel a nagyobb helyőrségek élelmi szükségleteinek a szállításával; de hát ez mind kevés. Első sorban is szükséges volna, hogy a vidéken elhelyezett kisebb csapatok és helyőrségek élelmi szükségletei közvetlenül a termelőtől szereztesse be és pedig azonnali készpénzfizetés mellett, a mivel két nagy előny kapcsolatos.

Először is az, hogy a katonaság élelmezése tetemesen olcsóbbodnék, mert elkerülnének az élelmiszerek felfuvarozása a központi élelmezési raktárakba és az onnan való visszafuvarozás, a mi által igen nagy összegek volnának megtakaríthatók.

Másodszor pedig a mezőgazdák igényei eléggittetnének ki méltányosan, a kik terményeiket könnyebben és jobb áron értékesíthetnék. De előnyre válnék ez végül a vidéki iparnak is, mely a nyers termények feldolgozása által szintén több keresethez jutna és ez nem megvetendő hasznot juttatna a már szintén a tönk szélére jutott vidéki kisiparosságnak.

A katonaság közvetlen ellátásának ügyével a lapok nem egyszer foglalkoztak és a kérdés már sürgős megoldást igényel. A katonaság intéző körei ellenzik ugyan, mert több kényelmetlenséggel jár a jelenlegi állapotoknál; de a nemzet zömének érdekei előbbre valók néhány kardbojt kényelménél. Az országgyűlés őszi időszaka, mint halljuk, erős mezőgazdasági akcióra készül, ezek között nem utolsó helyet foglalhat el a katonaság közvetlen ellátási kérdésének a megoldása.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A nagyságos ifi'asszony.

Irta: Bérczy Károly.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —
 (Folytatás.)

Két bolond egy pár. Az uraság hajnalban fölkel, kiment az istállóba, belovagolta a legcsiklandósbabb szőrű paripát, aztán füttyörészve, nótázva beállított a nagyságos ifi'asszonyhoz. Így volt a kastélyban levő s ide bejáró cselédség előtt publikálva a címe. A nagyságos ifi'asszony lábaira épp akkor húzta fel a komorna a sárga lovagló csizmákat. Az uraság sarkantyuinak pengésére a hölgy felugrik székről s ajkait mosolyra csucsorítva s a belépő óriás előtt bokáit katonásan összeütve szalutált:

— Szervusz kis gazdám! Te édes!

— Hollá Pistike, kizstihand! A Nefelejts már nyerit ám utánad. Én ma az Abugrest lovagolom.

— Hollá hát kis uram, mehetünk! De előbb pusztit Pistikének! No még egyet! Ej te lusta kutya te, no ni csak, hogy kináltatja magát!

Az óriás csak hagyta magát cibálni, cirógatni, csókolni. Mikor megunta a játékot, hirtelen balkarjára emelte a vézna kis jószágot s kifelé indulva, annak állát elkapta s izgalomtól égő szemeit rámeresztve dörgé:

— Most megfulladsz Pistike; kiszippantom a szádon a lelkedet!

A törbe került csokoládbaba kézzel-lábbal iparkodott kiszabadulni; kiáltani is próbált, de a férfi tömött, fekete bajusza, úgy rátapadt ajkaira, hogy alig tudott nagynehezen egy kis levegőhöz jutni. Csak akkor szabadult ki a vaskarok közül, mikor az ambitus végére érve a lovászgyerek Abday kezébe adta a Nefelejts kantarát s miután a pirinkó asszony-állatot föltette a nyeregbe, maga is lóra ült.

Egy év múlva a nagyságos ifi'asszonynak gyereke született. Nagy fejű, tenyeres-talpas jószág, akárcsak egy jól kifejlett medveboca. A természete is olyan medve-passziókra hajlott. Két hónapos korában egy alkalommal úgy megcsavarta az apja sasorrát, hogy menten kipotyogtak tőle a nagyságos ur könnyei.

— Ebből lesz ám még csak igazi Abday, — mondá nevetve, — olyan Abday, mint azok a törökverő daliák képei az ebédlő szobánk falain. Búszke lehetsz Pistike a fiadra, én szondom!

Mikor a nagyságos ifi'asszony teljesen felgyógyult s arca újra visszakapta azt a bizonyos halvány barnás színt: Abday Kricsi passzita-ünnepre invitálta meg kastélyába az ismerősöket, kik közül egyet se látott mióta asszony került a házhoz. Megmutatja a feleségét, meg a fiát: hadd irigykedjenek amazok.

A mulatságra majdnem az egész vidék hivatalos volt. El is jött, aki csak tehette, mert a Kricsi háza híres volt a hejehujákról meg a — kártyakompaniáiról.

A keresztelőt délután tartották meg. A kis medve

bocsot, miut az Abday-familia ez idő szerint való első szülöttét, hagyományos családi szokás szerint Kristófnak irták be a matrikulába. Az aktus után az ebédlő és a fegyverszobában esztre terítették. Az első asztalnál ölében a fiával Pistike ifi'asszony ült, mellette a kövér Kollárné földesasszonyság, meg a vármegyei első viciispán felesége. Aztán vegyest nők és férfiak, de mind armálisos uri nép. A cseretői uraság nem szerette a kapaszködő homonovusokat.

A legutolsó asztalnál, a macska-asztalnál egy-két pussipajtással Abday Kricsi ült és nagyokat kacagva az elmondott vadstiklikén, folyton folytató kocingattak. Pedig mint afőle erősen vérmes embertől, az orvos a házigazdától eltöltötte a szeszlikvidumok bő élvezetét.

— Ebadta kóráságos kirurgusa, — szörtlődött Kricsi ur, — csak a saját girhes bőréről gondoskodjék! Én a magam életét majd csak elnyujtom addig, ameddig lehet; de nem medicinával, evvel ni! . . . Igyunk atyafiak, a borban van nemcsak az igazság, hanem az élet is! Igyunk a fiam egészségére! No még egyet az ifi'asszonyéra! . . .

Késő éjjelre járt az idő, mikor az elűsskösödött vendégek elfeküdtek, ki hova épp bebörtölt. A kompanyia java, — természetesen mind férfiak, — a házigazda asztala köré telepedve, tovább folytatták az iddogálást s more patrio ütötték a parázs-csöndest.

Abday Kricsi egyre vesztett. Ea, és még legfőképp az is ingerelte, hogy a legnagyobb kasszákat a láposi uraság, a Kolos Feri söpörte be előle. Ea a

A fölszentelt püspök kinevezésének kérdéséhez. †)

A „Pécsi Napló“ egyik közelebbi számában „A fölszentelt püspök kinevezése“ cím alatt egy magát öreg katólikusnak nevező szerzőtől megjelent egy cikk, melynek iránya oly fonák és nem egy tekintetben annyira kiméletlen, hogy szerzőnek ment ségül csak az enmagá által bevallott öreg kora szolgálhat, a mikor az emlékezet megsűnik az ember hű társa maradni és nem engedi mindenkor, hogy a szigorú igazság teljes érvényre juthasson. Anélkül, hogy Szeifritz István érkanonok ur személyiségét csak legcsekélyebben is megtámadni, avagy egyéni jellemét kétségbe vonni akarnók, csak azt kérdezték, honnan merítette cikkirő azon meggyőződést és bizonyosságot, hogy a közvélemény sem Troll címzetes püspököt, sem Valtér kanonokot nem jelöli a fölszentelt püspöki méltóságra, hanem hogy e fontos hivatalra csak Szeifritz érkanonok lehet az egyedüli komoly jelölt? Tudtunkkal a jelölés nem képezte és nem is képesheti nyilvános szavazás tárgyát, s a mostani helyzetet legfeljebb magánkörökben vitatták meg, hol az egyéni vélemények természetesen nagyon szétágazók, annál is inkább, mert ily vitaközások a legkülönbözőbb tárgyi és személyi motívumok hatása alatt állanak, s majd az egyik, majd a másik jelölt érdekében lenyomják a mérleg serpenyőjét.

Azonban szives figyelmébe ajánljuk a t. öreg katólikusnak, hogy mindazon tulajdonságok, melyek szerinte annyira képezik Szeifritz kanonokot a fölszentelt püspöki méltóságra, ugyint előkelő modora, élénk szelleme, vagy elevensége, barátságos érintkezése a világi elemmel stb., ép oly mértékben más társaságban is föltalálhatók, sőt némely kanonokban azokhoz még más nagybecsülnélő érdemek és jellemzők is sorakoznak. Kísértünk meg e tekintetben az öreg katólikus fogyatékos emlékező tehetőségének segítségére jönni. Így ő úgy látszik elfelejtette, hogy pl. Szeredy kanonok tudományos téren oly érdemeket szerzett, hogy ezeket legfeljebb csak a személye ellen indokolatlanul és igazságtalanul táplált idegenkedés teheti vitássá. Vagy talán Dobozay kanonok az ő kiváló szellemi tehetőségével, páratlan olvasottságával, elpusztíthatatlan rugékonyságával, erélyességével és közismeretével szerzetreméltóságával nem igazi disze az itteni káptalanban és az ő kineveztetése fölszentelt püspökké nem volna-e épen oly jogosult és kívánatos, mint Szeifritz kanonoké? Avagy talán azt hiszi a cikkirő, hogy a nagyközönség túlnyomó része nem tartaná igazságtalannak, ha Troll címzetes püspök mellőztetnék, azon Troll, ki kifogyhatatlan a jótékony-ságban s e téren az első valamennyi közt. És honnan meríti cikkirő azon nézetét, hogy Trollban már hiányzik azon kellő testi erő, mely az egyházmegye kormányzásához szükséges? Hiszen épen Troll az, ki fáradságot nem ismerve úgy itt a központban, mint egyáltalában az egyházmegyében minden vallásbeli funkcióban a legelőkeltebben részt vesz. És hogyan tudja cikkirő bizonyítani, hogy Trollban nincs meg a kellő szellemi rugékonyság? talán vannak erre vonatkozó adatai, tapasztalatai?

*) Előkelő állású világi katólikustól kaptuk közlés végett ezt a cikket, melynek lapunk hasábjain annál szivesebben engedünk tért, mert tartalmával mi is teljesen egyetértünk.

A szerk

Szívelje meg tehát az öreg katólikus e kérdéseimet, tekintse magát a jó ügyet és mutasson jelöléseiben több tárgyilagosságot, mint a hogy ezt említett cikkében tette. Különbözik jelen fölszólalásomnak nem polemia a célja, hanem azon óhajom, hogy egyházmegyénk kormányzata a lehető legjobb kezekbe jusszon s a hívek savartalan lelki megnyugvással fogadhassák ideiglenes főpásztoruk intézkedéseit, mert csak így állhat be az üdvös összhang az egyházi és világi elem közt. Különbözik béke velünk.

Egy buzgó katólikus.

Hírek.

Pécs, 1895. szeptember hó 10.

— **(Gyászistentisletek László főhercegért.)** A szerencsétlenül járt, áldott emlékü László főherceg örök üdvösségeért holnap f. hó 11-én két rendbeli gyász istentisletet tartatik. Egyikre — reggeli 9 órára Valtér kanonok hívja össze a főhercegi család részvétében osztozó hivatalos egyéneket a székesegyházba; a másikra pedig reg. 1/4 11 órára Zavaros Péter h. polgármester bocsátotta szét a meghívókat a városi bizottsági tagok között. Ez utóbbinál a gyűlékezés 1/4 10 órakor délelőtt a városi tanácsteremben, honnan is testületileg történik a bevonulás az engesztelő szent mise áldozathoz.

— **(Köszadók Baranyában.)** A közigazgatási bizottság mai ülésén Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgató felolvasta a köszadók miként történt befizetéséről való kimutatásokat, ezek szerint a f. év augusztus havában a vármegye területén befolyt egyes adók címén 288.891 frt 61 kr.; a múlt év hasonló időszakában 364.064 frt 43 kr., az idén tehát 76.172 frt 84 krral kevesebb. A f. év január 1-től augusztusig befolyt 889.110 frt 93 kr., a múlt év hasonló időszakában 972.851 frt 58 kr., tehát 83.740 frt 65 krral kevesebb. Ez a nagy hátramaradás arra indította a pénzügyigazgatót, hogy hat közegét kiküldött a járásokba puhatolás végett, a kik azt jelentették, hogy a nagy hátraléknak java részével, valami 62 ezer frttal épen a jobb módú direkt adófizetők vannak vissza, vagyis azok nem fizetik adójukat, a kik 100 frttal magasabb adó alá esvén, egyenesen a kir. adóhivataloknál teljesítik a lerovást. A míg tehát a szegény ember a mostani szigorú körülmények közt megfizeti adóját, valóban immoralis jelenségnek mondható, hogy a gazdagabb földbirtokos és bérlő osztály, különösen a siklósi járásból oly pontatlan, sőt ez utóbbi járásban sokan vannak olyanok, kik nem csak ebben az évben egy krajcár adót nem fizettek, de 2-3 éves hátralékokkal szerepelnek. A dolgot az alispán vállalta magára rendbehozni, névszerinti kimutatást kérve a nagy hátralékosokról, a mit ha megkap, jót áll érte, hogy a jövő hóban már nem lesz hátralék. A pénzügyigazgató megköszönte az alispán ígéretét.

— **(Lebukott a lóról.)** Mint értesülünk Kohárits Ferenc joghallgató, ki most mint tartalékos honvéd huszár hadnagy a körmeneti lovassági gyakorlatoknál vett részt, egy attaknál oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy eszméletlenül terült el a földön. Kálmán Frigyes a 8 ik honvéd huszár ezred ezredese ma a délelőtti órákban táviratozott Pécsre, hogy adná tudtal kiméletesen Kohárits édes anyjának fia szerencsétlen esetét, mert — mint a távirat jelezi — nagy baj van.

Kolos Feri az asztalon heverő halom bankóra vastag pecsétgyűrűjét rádobva, fölugrott helyéből:

— Csak komisz ember sértheti meg a vendéget! Talán bolondozni akarsz Kricsi? De akkor is kérlek, halaszd el máskorra a tréfáidat, most nem veszi be a gyomrom az effajta stikliket. Ha pedig komoly a gyanúsítás: a házadban vagyok, fogass le a béreseiddel és vizsgáltaad át a zsebeimet. Most mindent tehetsz velem, a te asztalodnál ülök, a te borodat iszom.

— Nekem sincs kedvem a tréfára. — kiáltá neki tüzesedve Abday, — amit mondtam, most is állom.

— Akkor egy gazembernek nem maradhatok tovább a vendége! . . .

— Mit mondtál? . . . gazember? — rikácsolta Kolos Feri elé ugorva, — te nyomorult, kit még verébbijesztőnek se túrnék meg a repcetábláimon, még te mered e szót a más ember fejéhez vágni? Te? . . .

A két részeg oroszán alighanem megtépi egymás sörényét, ha a többiek nem lépnek közibök s nem csitítják őket. Különösen a házigazdában forrott erősen a mérge. Öten hatan alig bírták nagy nehezen addig fékezni, míg a másik eltávozott a borsgőzös, dohányfüstös szobából.

Megfojták te bocskoros, — epéskedett továbbra is Abday — ha még egyszer a kezeim közé kerülsz. A vizsláimnak vágok koncot a husodból te himpellér, ki csak dudvája vagy az uri osztálynak.

Kolos Ferinek több esze volt mégis, mert a szobából távozva rögtön fogatott. Jól tudta, hogy az egész komédia csak olyan pityókás emberek föllob-

— **(Kinevezés.)** A m. kir. pénzügyminiszter Prámer Elemér jószágigazgatósági gyakornokot, a pécsi m. kir. dohánygyári raktárhoz segédtisztte nevezte ki.

— **(Jogásaink nem korteskednek.)** Csend van a városban, sem piros, sem zöld toll nem ékesíti a jogakadémia polgárainak kalapját, mindenki csak azt kérdi: hát a választás hol marad? nem alakul meg az olvasókör? A mint látszik nem! Különböző verzió kering szájról-szájra; egyik szerint nem találnak alkalmas egyönt az elnökségre: ez egy kicsit furcsa, sőt hihetetlennek látszik; másik szerint csekély a tagságra jelentkezők száma. Mert a tagok, ha már fizetnek, a tagsági díjhoz mért kényelmes helyiséget s felszerelést kívánnak, a mit a kör azonban semmi esetre sem adhat meg, hisz nincs alapja. Ezek mind olyan dolgok, melyek orvoslásra várnak s csodálatos, hogy nem akad köztük vállalkozó szellem, ki az ügyet kezébe véve azt rendezné, s nem engedné az akadémián s Pécs városán megeenni azt a szégyent, hogy a hagyományos olvasó kör megszűnjék.

— **(Az állami anyakönyvvezetés költségei.)** A községek is bőségesen kiveszik a részüket a polgári anyakönyvvezetésből, a mennyiben a hivatalos helyiséget, annak felszerelését a községek tartoznak megfizetni. Oly község, a hol nem a község-házán lesz elhelyezve az új hivatal, van a vármegyében 86. Természetesen a helyiség bérlete szintén a község nyakába zúdul a butorokon kívül. Ezek a költségek nagyon különbözök. Pl. a nagykozári anyakönyvi kerület, melyhez 4 község tartozik. 140 frt 80 krral rendezte be a maga helyiségét, mely összegből a lakosság arányában Nagy-Kozár 45 frt 27 krt, Hásságy 30 frt 14 krt, Magyar-Sóros 35 frt 21 krt, Árpád 30 frt 18 krt fizet. Ezek a költségek az egész megye területén 12.081 frt 93 krt tesznek ki. A kivetési kimutatást Gyenes Kletusz főszámvevő állította egybe, alapul mindenütt a községek lélekszámát véve, egy-egy főre körülbelül 6 krt számítva a költségekből. Átlag ennyi jut egy baranyai polgárra, ha a vármegye lakosságát 229.148 főre vesszük, a mint azt a hivatalos adatok kimutatják.

— **(Új plébános.)** A pécsi székesegyházi káptalan legutóbb tartott ülésében Zsuljevics Márton pécsbudaikülvárosi káplánt egyhangulag az üresedésben levő bogdási plébániára jelölte ki. Az új plébános mintegy 13 éve, hogy Mohácsról Pécsre helyeztetett s azóta a templomban, mint az iskolában buzgó tevékenységet fejtett ki. Előkelő modora s hivatalának lelkiismeretes betöltésével, úgy a köznép mint az intelligens lakosság szeretetét csakhamar biztosította és állandósította maga részére úgy hogy most 13 évi eredménydus lelkészkedése után a meghódított hívek csak nagy nehezen tudnak megválni tőle, fájdalván őszintén távozását. Amidőn az új plébános legközelebb elfoglalja új állását, amennyiben a hivatalos esküt a püspök kezébe már tegnap Nádasdon letette, csak gratulálhatunk Bogdása és Sellye híveinek új plébánosukhoz. Utódjául Erdélyi mohácsi káplánt emlegetik.

— **(Új hitoktatók.)** Apécsi püspök tudvalevőleg Kozáry Gyula és Kain Abel pécsvárosi r. k. hitoktatókat saját kértükre kápláni minőségbe helyezte s az így megüresedett hitoktatói állásokra Simon Lajos szebényi káplánt és Aronffy Ferenc végzett theologust nevezte ki hitoktatókúl, kik a budaikülvárosi két népiskolában és a polgári leányiskolában működésüket már megkezdették.

banása volt, ami a mámorral együtt kiszáll a fejkéből. Csak egy kevés utóíz marad utána, ez meg megéri azt a hateret forintot, amire rádobta a monogrammos gyűrűjét. Biztos pénz, nem köll félteni.

Abday Kristótot valóságga elöntötte az epe. Egy székre roskadt le s mindinkább gyengülő hangon szidta Kolos Ferit. Karjait fásultan löggatta le, tekintete megmeredt, arca hirtelen elkékült s mikor azt maradt két-három cimbora megijedve, segítségért akart kiáltani, fejét lehorgaszva a székről lecsuszott s tompa puffanással vágódott el a padlón. Kéket, zöldet, halványpirosat játszó arca kinosan vonaglott és szemeit a belső szobák felé irányozva, vontatottan, suttogva ejté ki:

— Pistike . . . a gyereké mindenem . . .

Mire a nagyságos ifiasszonyt föllármázták almaiból, a csertetői uraság lelke már utban volt a másvilág felé.

A halála is stikli volt. Más embert órákszámba fojtogat beteggyáiban a csontkéz: ő cautorával megkártyával a kezében, káromkodva rugta ki magától ezt a nagy sárgómbócot.

Iráos testamentumot nem találtak. Hogy az oldalgai rokonok az asszonyt gyerekestül együtt mégis nem dobták ki a birtokból, csak annak köszönhetette, hogy az ura halálakor kiejtett utolsó szavakat a mellette állott urak nem felejtették el és meghitelték rá a bíróságnál.

Mikor Abday Kristóf mögött becsukódott a családi kriptá vastag tölgyfakapuja: a nagyságos özvegy asszonyság azt se tudta, mibe kapjon, mihez fogjon?

— **(Állami anyakönyvek Baranyában.)** Egy rakás belügyminiszteri körrendelet felolvasásával vette kezdetét a mai közigazgatási bizottsági ülés. Legelsőbbben is az új anyakönyvvezetők, a kik különben még ki sem nevezték, hivatalos óráinak meghatározására nézve hivta föl a miniszter a közigazgatási bizottság figyelmét. Szily László alispán azt a kijelentést tette, hogy „a jegyzői kar és a szolgabírói hivatalok az új törvények által reájok szabott köteleességeknek egyáltalában nem képesek eleget tenni és ezt én mondom, az alispán. Hiába ostromolták a vármegyét, hogy létesítsen újabb segédjegyzői állásokat, nem tehet, mert kiürült az erszény, nincs pénz, a falvak népét pedig még jobban megterhelni nem lehet. Ennélfogva nagyon is palliatív intézkedés, hogy mi hivatalos órát tűzünk ki. Ez megy ahol megy. De hát hogy meglegyen a miniszter kívánsága, jelentsük ki, hogy az anyakönyvvezetők naponta 10—12 ig tartoznak hivatalos órákat tartani. Persze, mikor tavol kell lennie a községből, hát nem lesz a hivatalos órákból semmi. Majd csak megállapodnak valahogyan a felekkel előzetesen, hisz a miniszternek is tudnia kell, hogy körjegyzőknek egyéb dolguk is van.” Az alispán nézetét a bizottság a magáéval tevén, október 1-től fogva tehát minden megyebeli anyakönyvvezetői hivatalban ki lesz írva, hogy

HIVATALOS ÓRÁK

d. e. 10—12

Más kérdés persze, hogy azt meg is tartásák.

— **(Szökött katona.)** Megunta a szigorú bánásmódot s — megszökött. Szödling János festőlegény ki múlt év október havában katonai szolgálatra a Budán állomásozó 69-ik gyalogezredhez osztattatott be, sehogyan sem tudta megszökni a rózsás baka életet; rideg volt néki a kaszárnya hóféhér fala, szabadságért szomjazott, s azt meg is szerzte magának: f. évi május hó 7-én éjjel kiugrott a kaszárnya földszinti ablakán s illa berek, nádak erek — ellillant. Örökös félelem között bujkált egyik erdőből a másikba, egyik faluból a másikba, míg a napokban Pécsre tévedt. Itt ismerősökre is talált, kik többször faggatták, miért oly levert, talán beteg, vagy micsoda? Végre egy napon kibökkentette, hogy ő katona-szökevény, kire súlyos büntetés vár. Tegnap történt, hogy a rendőrség munka nélküli csavargásért letartóztatta Szödlinget, mikor is bevallotta bűnét. Átadták a hadkiegészítő parancsnokságnak.

— **(Fiset-e a vasuti bakter községi és utadót?)** Egy felmerült eset alkalmából, midőn a szökési eljárás két vasuti baktert, a kinek lakóhelye az ottani határba esik, községi adóval és utadóval megrótt: a vasuti igazgatóság két legalantosabb közegét pártfogásába véve, felebbezett nevükben. A közigazgatási bizottság aztán, úgy döntött, hogy a törvény világos rendelkezése szerint az államvasuti alkalmazottak nem tekintendők állami szolgálatban levőknek, következésképpen mindenféle községi terheket, tehát a községi és utadót is tartoznak megfizetni.

— **(Hanyatló község.)** Tolna városka mely hajdan rend. tanácsú város volt, az újabb időben fokról-fokra hanyatlak. A hatvanas években a Duna szabályozása által elvesztette élénk forgalmát, tavaly meg elrekesztették a nagy Dunától a város alatt elfolyó holt Duna ágát és belevezetették a faddi Duna ágát s így a város alatt mocsár lett a Dunából,

melynek kigőzölgése a levegőt megfertőzteti. Vasutja Mőzsön van, a hajóállomása meg messze Domboriban. A községnek ugyanis határából a képviselőtestület ellenkezése dacára a legszebb rést kihasították lovagló-ternek, most meg a dohányváltó hivatalát vesztette el, melyet a kincstár beszüntetett, mivel újabban egy Tolmán, mint Mőzsön és még több községben is, hol eddig nagyban termeltek dohányt! — fölhagytak a termeléssel. Az illetékes körök talán tehetnének valamit a pusztuló városka érdekében.

— **(Nyul helyett sváb legény.)** Érdekes vadász társaság indult el a múlt napokban Kozár felé, hogy ott néhány tapti fülest leterítsenek. Folyt a vadászat vigan, mikor egyszer csak L. J. ur, ki eléggé ismeretes izgatottságáról, gyanus zajt hall a közeli kukoricából. Mintha dróton rángatták volna, nyil sebességgel kapta vállához a puskát s lött! . . . Óh mi fátum, nem nyul volt, hanem egy szerencsétlen sváb legény, ki az uton haladtában megijedve a puska-lövésektől a kukorica közé bujt. Szerencse a szerencsétlenségben, csak két kis sörét furdott a combjába, mi semmi veszedelmet nem okoz. L. J. ur eztán majd jobban vigyáz.

— **(Mit ne tegyenek a leányok.)** Ne kacérkodjanak házas emberekkel.

Ne viseljenek rítkító színű harisnyákat.

Ne járjanak a posta „Post restante“ osztályához.

Ne beszéljenek napjában tíz óránál tovább a ruhákról.

Ne jegyezzék el magukat évente egynél többször.

Ne töltsék el a nyarat azzal, hogy a téli időre tervezzenek.

Ne riasszák el a férfiakat tulságos irodalmi és zeneismeretekkel.

Ne beszéljenek más lányokról úgy, a mint nem szeretnék, hogy róluk beszéljenek.

— **(A női kalap mint szalma.)** Batterszéken történt meg a napokban a következő mulatságos história: A szarvasmarha közt járványosan fel lépett száj és körömfájás következtében, az előjáróság a határszélre állított egy szűrős atyafit, kinek az volt kötelessége, hogy a községbe érkezett szekerekről a takarmányt, szénát és szalmát elkozza és ott menten elégesse. Történt azonban, hogy a jelzett időben két hölgyvendége érkezett a jegyzőnek, kik szerencsétlenségükre a legújabb divatu „Fantasia“ szalmakalapot viseltek. Az egészségügy öre megállíttatja a hölgyek szekereit, azt át vizsgálta s konstátálta, hogy a szekéren sem széna sem szalma nincs, tehát a kocsi mehet. Alig mehettek azonban pár lépésnyire, az atyafi utánuk kiáltott s a törvény nevében a szalmakalapok átadását kérte. A hölgyek a lehető legkomolyabban protestáltak ez ellen, de a kötelességet hiven teljesítő szűrős gányó nem tágitott, hanem komoly hangon követelte, hogy kérésének eleget tegyenek. A hölgyek hivatkozhattak a jegyző rokonokra ez mitsem használt, a szalmakalapokra kimondatott a megsemmisülés ítélete, s a hölgyek engedtek a gányó követelésének, levették kalapjukat s átadták az „egészség örének“. A kalapok átadása után a legnagyobb sebességgel behajtottak a jegyzőhöz, ki a száj- és körömfájás okozta kaland meghallgatása után egy kisbíró mentesített a szalmakalapokért. A kisbíró azonban — sajnos — már későn érkezett, mert a kalapokat a bölcs atyafi már elégette.

séges alattvaló elhaltával az ő királynésága is elfoszlott. Csak most tudta, hogy nagyon, de nagyon szerelmes volt az urába.

Egész nap a gyerekivel bibelődött. Ha ez sirt, ölébe kapta a nehéz fickót s átelpelte abba a szobába, melynek cseresznyefából készült ósdi, rendetlen burzarta. A falon függő puskák, vadászkések, a címeres, öblös tajtékipák, a nagy íróasztalon szétszórtva heverő papirosok, könyvek s az asztal előtt álló vén karosszék nyilván vallották, hogy ez volt a cseretetői dzsentri kedvenc oduja. Itt a gyereket térdeire tette s beleült a nagy párnás székbe s elénekelt egyet-kettőt azokból a bús, majd meg vigan csapongó melodikából, amiket a bolondos uram azelőtt ő neki szokott dudorászni. És csodálatos, a medvebocs itt rögtön fölhagyott a sirással. Még az asztalon heverő, telefirkált papirosokhoz se nyult, hanem nagy, kékes szemeit anyjára függesztve, szájtátra hallgatta a nótákat addig, míg elaludt. Ilyenkor meg az anya kezdett rá a pityergésre. Ő se volt különb a fiánál.

Tapolcay naponként találkozott az özvegygyel, ki úgy akarta, hogy a Kristóf jóbarátja most is megmaradjon annak, ami azelőtt volt: a család bizalmasának. Vele ebédelt, vacsorált s hogy még se lehessen róluk valakinek ferde gondolata, az ura helye is mindig föl volt terítve, csak úgy, mint a k k o r . . . Közéjük képzelték az Abday erős, magas alakját, ami éppen jó volt arra, hogy Tapolcay soh'ae látta a nőt a vele szemben ülő asszonyban, hanem mindig csak a Kricsi feleségét, akit csak tisztelni szabad.

(Folyt. köv.)

— **(A gyáva.)** Lapos Dániel pénz- és nótelen dzentri, szabaduszó és kortárs, minden nap este kávéházba megy, s ott öli az időt éjjel után 2 óráig.

Mikor a napilapokat átböngészte, fiset s lassan hazá felé tart.

Ez így tart már 15 esztendeje, s nem is volt rá eset, hogy egyszer is megváltoztatta volna e meg-rögzött szokását.

Tizenöt esztendeje jár egy bizonyos kávéházba, és tizenöt esztendőn keresztül rakja a kávéhájos X. kisasszony a 2 drb. cukrot, anélkül, hogy e hosszú időn át csak egy szót is beszélt volna egymással.

Egy napon — az egész kávéházban feltűnő keltett — felhevülve, kipirosodott arccal rohan be Lapos ur, s egy pohár anapasot kér.

— Talán tévedni méltóztatik — kesdi a pincér — hisz soh'eam teteszt mást inni, mint pikoló kapucinert?

— Semmi közbe hozzá, hozson a mit parancsoltam, — aztán kivan!

És Lapos Dániel ur az éjjel megivott 25 snapszot, folyton vad tekintetet vetve X. kasszir-hölgyre, ki aggódva néste régi ismeretlen barátját.

— Zählen! — a fájat! — ordit Dániel a pincérre, s azzal elsietett a kávéházból.

Ez így ment napokon keresztül: Lapos ur minden este korhelykedett, a mi egészségét rongálni látszott, de ő ezzel nem törődött, végre egy este oda áll X. kisasszony elé, s kipirult arccal, mint a pünkösdi róza, — bemutatja magát:

— Lapos Dániel vagyok, ki rég óhajtottam nagysáddal megismerkedni, de nem volt elég bátorságom. Ne gondolja, hogy lump vagyok, e néhány napi korhelykedést azért rendeztem, hogy bátorságot szerezve magamnak — bemutassam magamat, s megkérdezzem, nem volna e hajlandó nagysád az én fe — ketémhez ezentul három darab cukrot adni, mert az élet keserűségét eléggé ismerem, legyen legalább a kávém édes.

Tableaux!

— **(Nyilvános számadás.)** A „Pécsi Cipez és Csizmadia betegsegélyző pénztár“ tagjai által folyó év augusztus hó 4 én tartott kerti ünnepélyen felülfizettek: Dr. Löwi Ignác 1 frt 50 kr. Rauss József 1 frt 50 kr., Reisch János 1 frt, Kecskeméthy József 2 frt, Csernics Vince 1 frt 50 kr., Heisenberger József 1 frt 20 kr., Deszöffi József 1 frt, Kiss József 70 kr., Negele Ferenc 70 kr., Szigvárt Ádámné 70 kr., Hippan Lajos 60 kr., Botlik Imre 50 kr., Rauss István 50 kr., Tillmann Fülöp 50 kr., Bertics Lajos 50 kr., Mück Márton 50 kr., Nánási Gyula 50 kr., Reinhardt János, 50 kr., Fodor Géza 50 kr., Reisch György 50 kr., Lauber Mihály 80 kr., Kaufman József 50 kr., Orbán Imre 50 kr., Kovács István 50 kr., Spittler Károly 50 kr., Stengl Ferenc 50 kr., Schweighard István 50 kr., Pozsgai Lajos 50 kr., Keil Ferenc 20 kr., Nagy Lajos 30 kr., Tarr János 30 kr., Heisenbergerné 20 kr., Kreneisz N. 20 kr., Sükői N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 5 kr. Összesen 22 frt 95 kr. A nagylelkű adakozóknak ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

TÁVIRATOK.

— **László főherceg halálához.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A főváros hatósága József főherceg családjához megleghangu részvéttáviratot intézett: A főhercegi család tegnap este érkezett meg, Lipót Salvator főherceg ma érkezik meg Zágrárból. — A müncheni és pétervári udvarok László főhercegért elrendelték az udvari gyászt.

— **Szeless Etelka idehaza.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szeless Etelkát ma vette át Kisfaludy fogházor. Holnap fogják kihallgatni a váltóhamisítási ügyben.

— **Megsavart körutasas.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Faure elnök tegnap Bourbon les Bainsba érkezett, a hol nagy óvációkkal fogadták. Az utcán egy órált ugrott kocsijához és elkiáltotta: Eljen Portsmouth! Eljen Carnot! Elfogták.

— **Bánffy Dezső által beszámoltatik.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy bárót szilágyosomlyói útjában minden községben küldöttségek üdvözölték. Szilágy-Somlyón mozsárlövésekkel és dikciókkal fogadták, hol az üdvözlésekre a miniszter röviden azt felelte, hogy egyedüli célja a nemzeti állam megszilárdulása. A bevonulás fényes volt.

Művészet, irodalom.

„Röptében a nagyvilág körül.“ E díszmű most beküldött 12-ik füzeté tulnyomó részben a közművészet remekei bemutatásának van szentelve. A Majna-Frankfurti Guttenberg szobor nyitja meg a sorozatot, melyet Rafael sixtusi Madonnájának fényképmásolata követ. A dresdai képtár koronája után a firenzei Palazzo Vecchio és egy borgundi bizarr alakú norvég templom, majd az 1830-diki juliusi forradalomban elesettek emlékére emelt nagyszerű, bronzból épült juliusi szobor fényképe, Velának nagyszerű szoborműve: „Napoleon utolsó napjai Sst.-Heléna szigetén“ és Napoleon sirja

a Hotel des Invalides aranyos kupolája alatt követ keznek. A világ legkülönösebb épülete a moszkvai Szt.-Baalius templom fényképe következik ezután az ő bámulatra méltó architektúrájával. E templomot Iván cár építette, aki az építés befejeztékor azt kérdezte az építészétől, hogy tudna e még egy ilyen építeni? — „Igen“ — felelé a kérdező. „Istenemre ezt nem fogod tenni“ kiáltá Iván és azonnal lefejeztette — A következőkép egy kis tündér világot mutat be: a párizsi nagy opera belsejét, melyhez a világ egyetlen helyiségét sem lehet hasonlítani. Most egymást ismét három műalkotás bemutatása követi, a Raphael féle tranzfiguráció, Dávid szobra Michel Angelótól és Murillio szeplőtlen fogantatás című remeke, melynek eredetijét a Louvre salon carréjában őrzik. A következő fény-

kép a jeruzsálemi szentsírt-templomot mutatja be, majd Colorado egyik vadregényes tája, az ugynevezett szent kereszt hegy, a párizsi Vendome oszlop, melyet 1200 osztrák és orosz ágyúból készítettek a mely reliefjein a nagy Napoleon tetteit örökíti meg. A füzet utolsó képe a Niagara vizesés. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 krért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felölő szerkesztő
PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó

A legízletesebb, egyedül egészséges és egyszersmind a legolcsóbb pótlék a bab-szemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legisztább természetes gyártmány
Hozzávegyítések általi hamisítás
teljes ki van zárva.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

Óvatosság: Csak a „Kathreiner“-névvel ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.

ISKOLAKÖNYVEK.

A főgymnasium, főreáliskola, kereskedelmi, polgári leány és az összes elemi iskolák számára

eredeti bolti áron

valamint papir-, író- és rajzszerkek a legjutányosabb áron kaphatók

Engel Lajos utóda

könyv-, és papirkereskedésében Pécsen, Király-utca 4. sz. az „Aranyhajó“ szállodával szemben.

Iskolakönyvek darabonként 20 krért kötnek be.

Minden tanuló ki szükségletét nálam szerzi be egy

csinos ajándékot kap.